ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 8. septembra 2005 *

Vo veci C-303/04,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Tribunale di Voghera (Taliansko) z 1. júla 2004 a doručený Súdnemu dvoru 16. júla 2004, ktorý súvisí s konaním:

Lidl Italia Srl

proti

Comune di Stradella,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predsedníčka piatej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia C. Gulmann (spravodajca) a J. Klučka,

* Jazyk konania: taliančina.

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Lidl Italia Srl, v zastúpení: F. Capelli, profesor, za právnej pomoci M. Valcada, avvocato,

— Comune di Stradella, v zastúpení: F. Abbà,

— francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues a R. Loosli-Surrans, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: D. Recchia, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci M. R. Mollica, advokát,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 1 a 8 smernice 98/34/ES Európskeho parlamentu a Rady z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní

informácií v oblasti technických noriem a predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby poskytované informačnou spoločnosťou (Ú. v. ES L 204, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337), zmenenej a doplnenej smernicou 98/48/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. júla 1998 (Ú. v. ES L 217, s. 18; Mim. vyd. 13/021, s. 8, ďalej len „smernica 98/34"), ako aj článku 28 ES.

2 Tento návrh bol podaný v rámci konania o žalobe, ktorú podal Lidl Italia Srl (ďalej len „Lidl") proti Comune di Stradella a v ktorej žiadal zrušenie rozhodnutia o uložení správnej pokuty tejto spoločnosti za predaj biologicky neodbúrateľných vatových tyčiniek.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Článok 1smernice 98/34 stanovuje:

„Na účely tejto smernice platia nasledujúce vymedzenia pojmov:

...

3. ‚technická špecifikácia' je špecifikácia obsiahnutá v dokumente upravujúcom charakteristiky, ktoré sa od výrobku vyžadujú, ako je napríklad stupeň kvality,

funkčnosť, bezpečnosť a rozmery, vrátane požiadaviek vzťahujúcich sa na výrobok z hľadiska názvu, pod ktorým sa predáva, a tiež terminológie, symbolov, skúšania a skúšobných metód, balenia, označovania alebo štítkovania a postupov posudzovania zhody.

...

6. ‚norma' je technická špecifikácia schválená uznaným normalizačným orgánom na opakované alebo nepretržité používanie; súlad s ňou nie je povinný a je jednou z technických špecifikácií:

...

— vnútroštátna norma: norma prijatá národnou organizáciou pre normalizáciu a sprístupnená verejnosti;

...

11. ‚technický predpis' sú technické špecifikácie a ďalšie požiadavky alebo pravidlá o službách vrátane príslušných správnych opatrení, dodržiavanie ktorých je v prípade predaja, poskytovania služieb, zriadenia poskytovateľa alebo používania služby v členskom štáte alebo na väčšej časti jeho územia *de facto* alebo *de jure* povinné, ako aj zákony, predpisy alebo administratívne opatrenia,

okrem tých, ktoré sú uvedené v článku 10, ktoré zakazujú výrobu, dovoz, predaj alebo používania výrobku alebo zakazujúce poskytovanie alebo používanie služby alebo usadenie sa subjektu v členskom štáte ako poskytovateľa služby.

...“

4 Článok 8 ods. 1 prvý pododsek smernice 98/34 znie:

„Členské štáty okamžite oznámia Komisii, s výhradou článku 10, všetky návrhy technických predpisov; okrem tých prípadov, keď návrh technického predpisu obsahuje iba prenos medzinárodnej alebo európskej normy a keď postačí informácia o príslušnej norme, členské štáty oznámia Komisii aj dôvody, pre ktoré je uzákonenie takéhoto technického predpisu potrebné, keď to nebude zjavné už z návrhu technického predpisu.“

Vnútroštátna právna úprava

5 Článok 19 zákona č. 93 z 23. marca 2001 o životnom prostredí (GURI č. 79 zo 4. apríla 2001, ďalej len „zákon č. 93/2001“) stanovuje:

„1. S cieľom predchádzať uvoľňovaniu biologicky neodbúrateľných výrobkov do životného prostredia, vrátane ich uvoľňovania cez kanalizáciu, musia vatové tyčinky na čistenie uší predávané v tuzemsku v lehote 18 mesiacov od nadobudnutia

účinnosti tohto zákona spĺňať podmienku, aby boli vyrobené výlučne z biologicky odbúrateľných surovín v súlade s normami UNI 10785.

2. Výroba a predaj výrobkov uvedených v odseku 1, ktoré nebudú mať uvedené charakteristické znaky, sa budú po uplynutí lehoty 18 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona považovať za správne delikty...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

6 Dňa 7. februára 2003 mestská polícia („Vigili urbani“) v Comune di Stradella predbežne zaistila v supermarkete Lidl nachádzajúcom sa na území tohto mesta balík obsahujúci 47 krabíc vatových tyčiniek pochádzajúcich z Francúzska s cieľom overiť ich súlad s právnou úpravou obsiahnutou v článku 19 zákona č. 93/2001.

7 Po tom, ako v zápisnici z 18. februára 2003 konštatovala, že zaistené vatové tyčinky nie sú biologicky odbúrateľné, uložila polícia Lidl správnu pokutu vo výške 3 098 eur za porušenie uvedenej právnej úpravy. Keďže pokuta nebola zaplatená, starosta Comune di Stradella oznámil 31. júla 2003 vedeniu tejto spoločnosti „výzvu“ na zaplatenie správnej pokuty vo výške 3 109,61 eur.

8 Lidl napadol túto výzvu na Tribunale di Voghera z dôvodu, že zákon č. 93/2001 nie je uplatniteľný, keďže nebol pred vyhlásením oznámený Komisii, a je teda v rozpore s legislatívou Spoločenstva o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov.

9 Za týchto okolností sa Tribunale di Voghera rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Majú sa ustanovenia článku 1 smernice 83/189/EHS (teraz smernica 98/34/ES) o postupe pri výmene informácií v oblasti technických noriem a predpisov vykladať v tom zmysle, že výraz ‚technický predpis' použitý v uvedenom článku 1 sa vzťahuje na také ustanovenie vnútroštátneho zákona, ako je článok 19 zákona č. 93 z 23. marca 2001, ktorý v Taliansku zakazuje uvádzanie tyčiniek na čistenie uší (skôr známych pod názvom ‚cotton-stick')na trh z dôvodu, že surovina, z ktorej sú vyrobené, nie je biologicky odbúrateľná?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, mal byť článok 19 citovaného zákona č. 93 z 23. marca 2001 z iniciatívy talianskej vlády vopred oznámený Komisii... podľa ustanovení článku 8 smernice 83/189/EHS (teraz smernica 98/34/ES), aby bolo povolené jeho uplatňovanie v Taliansku, ako je stanovené v článkoch 8 a 9 tej istej smernice?

3. V prípade kladnej odpovede na druhú otázku a zároveň nesplnenia povinnosti oznámiť článok 19 zákona č. 93/2001 Komisii..., umožňuje článok [28 ES] o zásadách a pravidlách na ochranu voľného pohybu tovaru v spojení so smernicou 83/189/EHS (teraz smernica 98/34/ES) talianskemu sudcovi vylúčiť predmetné ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré sa bude musieť považovať za protiprávne, pretože sa vzťahuje na výrobky pochádzajúce z iného členského štátu Európskej únie?"

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

10 V prvej otázke sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 1 bod 11 smernice 98/34 treba vykladať v tom zmysle, že také ustanovenie vnútroštátneho zákona ako článok 19 zákona č. 93/2001 je v rozsahu, v akom zakazuje predaj vatových tyčiniek, ktoré neboli vyrobené z biologicky odbúrateľných surovín podľa vnútroštátnej normy, technickým predpisom.

11 Lidl, francúzska vláda a Komisia tvrdia, že na túto otázku je potrebné odpovedať kladne.

12 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že podľa článku 1 bodu 11 smernice 98/34 treba na ustanovenie práva členského štátu, ktoré zakazuje výrobu, dovoz, predaj alebo používanie nejakého výrobku, hľadieť ako na jednu kategóriu technického predpisu (pozri rozsudok z 21. apríla 2005, Lindberg, C-267/03, Zb. s. I-3247, bod 54).

13 V predmetnej veci postačí konštatovať, že článok 19 ods. 2 zákona č. 93/2001 je takýmto ustanovením. Podľa tohto odseku sú totiž výroba a predaj vatových tyčiniek, ktoré nespĺňajú uvedené charakteristické znaky, t. j. nie sú vyrobené výlučne z biologicky odbúrateľných surovín v súlade s normami UNI 10785, správnymi deliktmi.

14 Na prvú otázku teda treba odpovedať tak, že článok 1 bod 11 smernice 98/34 sa má vykladať v tom zmysle, že také ustanovenie vnútroštátneho zákona ako článok 19 zákona č. 93/2001 je v rozsahu, v akom zakazuje uvádzanie vatových tyčiniek, ktoré nie sú vyrobené z biologicky odbúrateľných surovín podľa vnútroštátnej normy, na trh, technickým predpisom.

O druhej otázke

15 V druhej otázke sa vnútroštátny súd pýta, či také ustanovenie vnútroštátneho práva ako článok 19 zákona č. 93/2001 v rozsahu, v akom je technickým predpisom, mala Talianska republika pred jeho prijatím oznámiť Komisii v súlade s článkom 8 ods. 1 prvým pododsekom smernice 98/34.

16 Lidl, francúzska vláda a Komisia tvrdia, že na túto otázku je potrebné odpovedať kladne.

17 V tejto súvislosti treba v prvom rade zdôrazniť, že v odôvodnení č. 5 smernice 98/34 sa presne uvádza, že pre Komisiu má zásadný význam, aby mala k dispozícii potrebné informácie pred prijatím technických predpisov, a že členské štáty, ktorých povinnosťou v zmysle článku 10 ES je uľahčiť Komisii plnenie jej poslania, jej musia oznamovať návrhy, ktoré pripravujú v oblasti technických predpisov.

18 Po druhé v judikatúre je ustálené, že článok 8 ods. 1 prvý pododsek smernice Rady 83/189/EHS z 28. marca 1983, ktorou sa stanovuje postup poskytovania informácií v oblasti technických noriem a predpisov (Ú. v. ES L 109, s. 8), ktorý je v podstate

premietnutý do článku 8 ods. 1 prvého pododseku smernice 98/34, ukladá členským štátom povinnosť, aby Komisii oznámili každý návrh technického predpisu (pozri najmä rozsudky zo 17. septembra 1996, Komisia/Taliansko, C-289/94, Zb. s. I-4405, body 52 a 53, ako aj zo 7. mája 1998, Komisia/Belgicko, C-145/97, Zb. s. I-2643, bod 10).

19 Na druhú otázku teda treba odpovedať tak, že článok 8 ods. 1 prvý pododsek smernice 98/34 sa má vykladať v tom zmysle, že také ustanovenie vnútroštátneho práva — technický predpis —, ako je článok 19 zákona č. 93/2001, musí byť pred prijatím oznámené Komisii.

O tretej otázke

20 V tretej otázke sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či vzhľadom na to, že článok 19 zákona č. 93/2001 je technickým predpisom, ktorý mal byť oznámený Komisii, umožňujú ustanovenia smernice 98/34 vnútroštátnemu sudcovi vylúčiť uplatnenie tohto článku z dôvodu, že takéto predbežné oznámenie nebolo vykonané.

21 Lidl, francúzska vláda a Komisia tvrdia, že na túto tretiu otázku je potrebné odpovedať kladne.

22 V tomto ohľade je už v judikatúre ustálené, že smernica 98/34 prostredníctvom preventívnej kontroly sleduje cieľ chrániť voľný pohyb tovaru, ktorý je jedným zo základov Spoločenstva, a že táto kontrola je užitočná vtedy, ak technické normy v pôsobnosti tejto smernice môžu byť prekážkou obchodu medzi členskými štátmi,

keďže takéto prekážky sú prípustné len vtedy, ak sú nevyhnutné na dosiahnutie naliehavých požiadaviek všeobecného záujmu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. apríla 1996, CIA Security International, C-194/94, Zb. s. I-2201, bod 40, a zo 16. júna 1998, Lemmens, C-226/97, Zb. s. I-3711, bod 32).

23 Oznamovacia povinnosť upravená najmä v článku 8 ods. 1 prvom pododseku smernice 98/34 predstavuje základný prostriedok realizácie kontroly Spoločenstva a efektívnosť tejto kontroly bude posilnená tým viac, ak sa bude smernica vykladať v tom zmysle, že nedodržanie oznamovacej povinnosti je podstatnou procesnou vadou, ktorá spôsobuje neuplatniteľnosť dotknutých technických noriem, takže tieto normy nemôžu byť použité proti jednotlivcom (pozri rozsudky CIA Security International, už citovaný, body 44, 48 a 54, a Lemmens, už citovaný, bod 33).

24 Je teda namieste na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 8 ods. 1 prvý pododsek smernice 98/34 sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu sudcovi prináleží vylúčiť uplatnenie takého ustanovenia vnútroštátneho práva — technického predpisu —, ako je článok 19 zákona č. 93/2001, pokiaľ nebolo pred prijatím oznámené Komisii.

O trovách

25 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania vo veci samej, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. **Článok 1 bod 11 smernice 98/34/ES Európskeho parlamentu a Rady z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby poskytované informačnou spoločnosťou, zmenenej a doplnenej smernicou 98/48/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. júla 1998, sa má vykladať v tom zmysle, že také ustanovenie ako článok 19 zákona č. 93 z 23. marca 2001 o životnom prostredí je v rozsahu, v akom zakazuje uvádzanie vatových tyčiniek, ktoré nie sú vyrobené z biologicky odbúrateľných surovín podľa vnútroštátnej normy, na trh, technickým predpisom.**

2. **Článok 8 ods. 1 prvý pododsek smernice 98/34, zmenenej a doplnenej smernicou 98/48, sa má vykladať v tom zmysle, že také ustanovenie vnútroštátneho práva — technický predpis —, ako je článok 19 zákona č. 93 z 23. marca 2001, musí byť pred prijatím oznámené Komisii Európskych spoločenstiev.**

3. **Článok 8 ods. 1 prvý pododsek smernice 98/34 v znení smernice 98/48 sa musí vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu sudcovi prináleží vylúčiť uplatnenie takého ustanovenia vnútroštátneho práva — technického predpisu — ako článok 19 zákona č. 93/2001 z 23. marca 2001, pokiaľ nebolo pred prijatím oznámené Komisii.**

Podpisy